

Έφυγε πρόωρα η διεθνώς αναγνωρισμένη επιστήμονας Ιωάννα Κακουλλή- Τα επιτεύγματά της στη συντήρηση μνημείων

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Συντετριμμένη είναι η επιστημονική κοινότητα της Κύπρου από τον πρόωρο χαμό της διεθνούς κύρους καθηγήτριας Ιωάννας Κακουλλή, μιας επιστήμονος που κατάφερε να γεφυρώσει με μοναδικό τρόπο την τεχνολογία, την ιστορία και τη συντήρηση μνημείων και έργων τέχνης. Ο θάνατος τη βρήκε την Πρωτοχρονιά.

Η απώλειά της αφήνει ένα κενό στον χώρο της αρχαιομετρίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπου η Κακουλλή ξεχώριζε για την καινοτομία, την ακαδημαϊκή αριστεία και την αφοσίωσή της. [Διαβάστε ΕΔΩ μια συνέντευξη](#) που έδωσε στα Ελεύθερα πριν από έναν χρόνο.

Η Ιωάννα Κακουλλή ήταν μια επιστήμονας που, μέσα από την έρευνά της, κέρδισε αναγνώριση σ' έναν ανδροκρατούμενο χώρο, προάγοντας τη μελέτη των αρχαίων πολιτισμών με σύγχρονες τεχνολογίες. Υπήρξε ιδρύτρια της Ομάδας Έρευνας Αρχαιοϋλικών και του Εργαστηρίου Μοριακής και Νανο-Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Καλοφόρνιας, Λος Άντζελες (UCLA), δημιουργώντας διεθνείς συνεργασίες και δημοσιεύοντας σε κορυφαία επιστημονικά περιοδικά, όπως τα Nature και Journal of the American Chemical Society.

Η έρευνά της επικεντρωνόταν σε πέντε βασικούς τομείς: την επιστήμη αρχαιολογικών υλικών και αρχαίων τεχνολογιών, την εγκληματολογική αρχαιολογία, τη δημιουργία νέων υλικών εμπνευσμένων από τις μηχανικές και οπτικές ιδιότητες των αρχαίων, καθώς και τη βιωσιμότητα της βιοπολιτισμικής κληρονομιάς.

Με έντονη προσήλωση στην εκπαίδευση, εισήγαγε πρωτοποριακές προσεγγίσεις, δημιουργώντας διεπιστημονικό διδακτορικό πρόγραμμα στη Συντήρηση Πολιτισμικής Κληρονομιάς, που συνδυάζει τεχνικές, επιστημονικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Το πρόγραμμα αυτό καθιέρωσε το UCLA ως παγκόσμιο πόλο για την ταυτοποίηση ληλατημένων αρχαιοτήτων και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιπλέον, επιβλέποντας πάνω από 40 μεταπτυχιακούς φοιτητές, προώθησε τη νέα γενιά επιστημόνων, πολλοί εκ των οποίων κατέχουν σήμερα θέσεις σε πανεπιστήμια, μουσεία και την αεροδιαστημική βιομηχανία. Η Ιωάννα Κακουλλή καθοδήγησε φοιτητές σε υποτροφίες όπως Σατοβριάνδου και Φουλμπράιτ, ενώ οργάνωσε και το πρώτο εκπαιδευτικό σεμινάριο για ειδικούς πράκτορες και τελωνειακούς υπαλλήλους στη Δυτική Ακτή των ΗΠΑ, σε συνεργασία με το Department of Homeland Security, εστιάζοντας στην καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου αρχαιοτήτων.

Είχε σπουδάσει Επιστήμη Υλικών και Συντήρηση Τοιχογραφιών, λαμβάνοντας το

διδακτορικό της στην Επιστήμη Υλικών από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και Μεταπτυχιακά στο Courtauld Institute of Art του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, στην Επιστήμη της Συντήρησης και στη Συντήρηση Τοιχογραφιών. Κατείχε τη θέση καθηγήτριας στο Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών στο UCLA, με κοινό διορισμό στο Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς (UCLA/ Getty Program on the Conservation of Cultural Heritage) και στο Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Αρχαιολογίας.

Η προσφορά της στην ακαδημαϊκή κοινότητα ήταν πολυδιάστατη: υπηρέτησε ως πρόεδρος του Διεπιστημονικού Προγράμματος Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς για δύο θητείες και τιμήθηκε με την πρώτη έδρα Lore and Gerald Cunard Chair.

Υπηρέτησε ως επισκέπτρια καθηγήτρια στο MIT και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και

ως μέλος του ΔΣ του Cyprus American Archaeological Research Institute (CAARI). Παράλληλα, υπήρξε επιστημονική σύμβουλος της UNESCO, του Homeland Security και του FBI. Η διεθνής της παρουσία υπογραμμίζει τη σημασία και την επιρροή του έργου της στον χώρο της συντήρησης και της επιστήμης αρχαίων υλικών.

Η εκλιπούσα είχε αναλάβει την ηγεσία ενός ερευνητικού προγράμματος για τις μοναδικές βυζαντινές τοιχογραφίες του 12ου αιώνα στο μοναστήρι του Αγίου Νεοφύτου στην Πάφο. Η έρευνά της αποκάλυψε μεταξύ άλλων τη χρήση του πολύτιμου λαζουρίτη από το Αφγανιστάν, αποδεικνύοντας τις εμπορικές και πολιτιστικές ανταλλαγές της εποχής, αλλά και την πρόωρη χρήση ινών αμιάντου, υποδεικνύοντας την καινοτομία των Βυζαντινών τεχνιτών.

Παράλληλα, η μελέτη της για τον μαρμάρινο θρόνο της Ευρυδίκης Σίρρα, γιαγιάς του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αποκάλυψε τη χρήση εκλεκτών υλικών και χρωστικών όπως κιννάβαρι, μαλαχίτης, αιγυπτιακό μπλε και λάκα από ριζάρι, αναδεικνύοντας τη δεξιοτεχνία και την τεχνολογική προοδευτικότητα των αρχαίων καλλιτεχνών.

Ο πρόεδρος του Ινστιτούτου Κύπρου, Σταύρος Μαλάς, σε ανάρτησή του αποχαιρέτησε την Ιωάννα Κακουλλή με λόγια βαθιάς συγκίνησης: «Για την Κύπρο αποτελεί απώλεια ενός πολύτιμου ανθρώπινου κεφαλαίου, μιας Κύπριας που τίμησε τη χώρα μας παγκόσμια, μεταφέροντας με συνέπεια και αξιοπρέπεια την επιστημονική της αριστεία».

Η απώλειά της αποκτά ακόμη μεγαλύτερη συμβολική και ουσιαστική βαρύτητα για το Ινστιτούτο Κύπρου, καθώς επρόκειτο να ενταχθεί σύντομα πλήρως στο Ίδρυμα, αναλαμβάνοντας τη διεύθυνση του Κέντρου Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Αρχαιολογία.

«Πέρα όμως από τίτλους, διακρίσεις και επιτεύγματα, αποχαιρετούμε έναν άνθρωπο που ξεχώριζε για την ευγένεια, την καλοσύνη και τη διακριτική της δύναμη. Η Ιωάννα υπήρξε παράδειγμα αξιοπρέπειας και ουσιαστικής προσφοράς. Εργατική, σεμνή, με καθαρή ματιά και γνήσιο ενδιαφέρον για τους άλλους» πρόσθεσε ο Στ. Μαλάς. Ο ίδιος, προβαίνοντας σε μια προσωπική αναφορά, προσθέτει: «Είναι και μια γνώριμη μορφή από τα σχολικά μας χρόνια, μια μνήμη φωτεινή και γλυκιά. Τη θυμάμαι ως παιδί χαμογελαστό, ευγενικό, δραστήριο, πάντα με καλή διάθεση και σεβασμό προς όλους. Αυτές οι εικόνες επιστρέφουν τώρα με ιδιαίτερη ένταση και συγκίνηση. Καθώς τα χρόνια περνούν, καταλαβαίνουμε ακόμη περισσότερο πόσο σπάνιο είναι να συναντάς ανθρώπους που κρατούν την ίδια καθαρότητα ψυχής από την παιδική ηλικία μέχρι την κορυφή της διαδρομής τους. Η Ιωάννα ήταν ένας τέτοιος άνθρωπος».

